

JAK PŘEDSTOUPÍM PŘED HOSPODINA

ČTENÍ: Micheáš 6, 1-8

Slyšte nyní, co praví Hospodin: Povstaň, veď soud s horami, nechť slyší pahorky tvůj hlas! Slyšte Hospodinův spor hory i nepohnutelné základy země! Hospodin vede spor se svým lidem, činí výtky Izraeli: Lide můj, co jsem ti udělal? Jaké potíže jsem ti způsobil? Odpověz mi.

Vždyť jsem tě vyvedl z egyptské země, vykoupil jsem tě z domu otroctví, poslal jsem před tebou Mojžíše, Árona a Mirijam. Lide můj, jenom si vzpomeň na záměr Baláka, krále moabského, a co mu odpověděl Bileám, Beórův syn, jak jsi pak táhl od Šitímu do Gilgálu, abys pochopil Hospodinovy spravedlivé činy.

Jak předstoupím před Hospodina? S čím se mám sklonit před Bohem na výšině? Mohu před něj předstoupit s obětmi, s ročními býčky? Cožpak Hospodin má zalíbení v tisících beranů, v deseti tisících potoků oleje? Což smím dát za svou nevěrnost svého prvorozence, v oběť za svůj hřích plod svého lůna?

Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorné chodil s Bohem.

TEXT: Micheáš 6,6-8

Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorné chodil s Bohem.

Začněme dnešní kázání několika otázkami? Co je vlastně pravé náboženství a k čemu nás vede? Čím člověka zavazuje a od čeho zase naopak osvobozuje víra v Boha? Co mě Bůh dává, co já mohu dát jemu, jestli mu vůbec něco mohu dát? A nejdeme nakonec každý jenom za svoji představou Boha, ve skutečnosti jakousi modlou, Boha vytvořeného naší fantazií tak, abychom jeho přítomnost unesli, aby nás k ničemu příliš nezavazoval, moc toho od nás nechtěl? Nebo zase odjinud. Vede nás naše víra do prostoru příkazů a nadiktovaných povinností, v němž existuje jenom chmurné musíš – nesmíš, nebo nám otevírá prostor svobody a možností, kde platí radostné přijímám a chci.

A k tomu všemu se ještě přidávají otázky po církvi. Jak má vypadat, jaký je její úkol a poslání a jak ho plní? Proč po sobě zanechala v minulosti tolik hořkosti, proč se ještě i dnes někdy chová tak, jak se chová?

Intenzita a naléhavost všech podobných otázek, ani pochybnosti jimi vyvolané nebývají projevem krize víry, ale naopak výrazem hledání, ochoty člověka přemýšlet o svém životě a o postavení víry v něm. Ostatně jsou to otázky velmi starého data – podobné si kladl už prorok Micheáš.

*

Micheáš žil v osmém století před Kristem, v čase radikálního ohrožení Izraele. Zvenku sílil tlak Asyřanů, uvnitř společnosti bobtnaly sociální problémy, úcta k Tóře obecně klesala. Oddíl z jeho proroctví, který zazněl jako první čtení dobře odráží tuto dobovou situaci.

V jeho první části se dozvídáme, že Hospodin vede spor s Izraelem pro jeho nevěrnost, činí mu výtky a žádá jeho odpověď: **Lide můj, co jsem ti udělal? Jaké potíže jsem ti způsobil? Odpověz mi.** Ve druhé části oddílu, zaznívají ústy proroka jakoby z opačné strany

kající otázky Izraele. Je z nich patrná touha po nápravě. **Jak předstoupím před Hospodina? S čím se mám sklonit před Bohem na výšině? Mohu před něj předstoupit s obětmi?**

V Tóře je poznámka, že před Hospodina nemůže člověk předstoupit jen tak s prázdnýma rukama. A tady se přímo nabízí oběť - součást tehdejšího kultu. Prorok se ale vzápětí ptá: je to to pravé, mohu si Boha udobřit obětmi? Může člověk postoj vlastního srdce nahradit **něčím** v představě, že to **něco** může uspokojit Boha. Bůh nám přece nedává něco - dává nám sám sebe. A totéž očekává od nás.

*

Obloukem se vracíme k jedné z těch otázek z úvodu kázání - Co je vlastně pravé nábo-ženství a k čemu nás vede, co je v něm to podstatné? Micheáš to ve svém textu řekne velice civilně. Nejde o oběti, o rituály, ale o to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a po-korně chodil se svým Bohem. Prorok tím nezpochybňuje svým současníkům v té době prakti-kovaný chrámový rituál jako takový, jenom upozorňuje na to, že bez jeho odrazu a promítnu-tí do všedního života, by byl sám o sobě rituálem prázdným, formálním.

*

Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil s Bohem. Čtenáře určitě překvapí slova jen to. Jako by Bůh nechtěl od nás zas až tak mnoho. Ale bližší ohledání textu, nám ukáže, že tomu tak není.

Nejprve zazní požadavek **zachovávat právo**. Pro tehdejšího Izraelce to znamenalo žít podle smlouvy, do které s Hospodinem vstoupil, pochopit a plnit jeho vůli, jak byla artikulo-vána třeba v Desateru, či jinde. To ale předpokládalo neustrnout v liteře přikázání, nýbrž pochopit je jako základní intenci, jako vyslání k angažovaně tvořivé práci určitým směrem. Co platí dnes, platilo i tehdy: zacházet se všemi lidmi spravedlivě, jednat s nimi férově, čestně a s respektem. Nepřekrucovat si věci ve svůj vlastní prospěch, neříkat místo pravdy lži. Také se zastat druhých, když jim je právo upíráno. Prostě dát každému, co jeho jest. Někdy třeba i víc, ale nikdy ne méně.

*

Druhý požadavek, je vyjádřený trochu zvláštním slovním spojením, **milovat milosr-denství**. **Milosrdenství** bylo vnímáno jako zbožnost sídlící v srdci, projevovaná navenek zcela konkrétním činem pomoci druhému. Ve SZ se tímto výrazem překládají slova dobrota, laskavost, solidarita i řada jim podobných. **Milovat milosrdenství** - tenkrát, stejně jako dnes, znamená jedno: že člověk se ve své vůli a směřování nenechá unášet okolnostmi, ani ovlivňovat většinovým myšlením doby, ale vědomě se obrátí k potřebám člověka vedle sebe. Milovat laskavost – to je shlédnout na slabého, opuštěného, zraněného. Vidět druhého jakoby Božíma láskyplnýma očima. Rozdávat lásku všem bez rozdílu. Neklást si podmínky, ani neuvažovat o návratnosti. Odpouštět, i když budeme za hlupáky a naivky.

*

Dostáváme se k tomu třetímu požadavku textu – **pokornému chození s Bohem**. V Žalmu 139 je naprosto úžasným způsobem vyjádřena základní, nejdůležitější výpověď celého SZ. **Bůh tu je**. Ať zamíříš kamkoliv, je tam. Žalmista – mimochodem skvělý básník ti připomene, že i když vzlétneš na křídlech jitřní záře, nebo zamíříš k nejjazšímu moři – ruka Hospodinova tě doprovodí. Žádný privátní prostor si před ním neohradíš, žádná 13.komnata před ním neobstojí.

Přijďte ale s tímhle Žalmem za člověkem dnešní doby, ateistou, skeptikem a uslyšíte různé: Cože, další omezení osobní svobody? Nestačí snad bezpočet kamer a dalších

sle-dovacích zařízení na každém kroku? Na co ještě dalšího policajta? O mně se už všechno ví.

Ale člověk, který uvěřil Boží lásce a jeho milosrdenství, vnímá skutečnost boží přítomnosti, jak o ní zpívá zmíněný žalm, úplně opačně. Stává se mu **základní jistotou jeho života**. Ne, nebude napříště už v ničem sám. I když někdy sice Božímu vedení tak úplně neporozumí, a jindy mu možná neporozumí vůbec, spoléhá na Boží věrnost a jeho milosrdenství. Boží sliby má za věrohodnější, než doteky okolní, někdy tíživé reality.

Jako veliký dar přijímá skutečnost, že před Hospodina může v důvěře položit celý svůj život. Před ním žít své všední dny s těmi nejobyčejnějšími starostmi, před ním plakat, před ním se radovat, tancovat a zpívat, hovořit s přáteli, pít víno, chodit po výletech, číst knihy, těšit se krásnou hudbou. S radostí přijímá, že v každém okamžiku svého života ví, komu může děkovat, komu se může svěřit, koho prosit o sílu.

Chození s Bohem - to je život odevzdaný tomu, který líp nežli já ví co mi prospívá, co přebývá, co schází. Je to život objevující Boží slávu ve všech věcech, které nás obklopují. Chození s Bohem je ale také život umožňující otevřít svou náruč a své srdce v očekávání přijetí jeho darů a těšit se z nich. Je to prostě život vědomě a naplno si užívající Boží milosti a jeho požehnání v čase nám vyměřeném.

*

Při hledání pravé podoby náboženství (ať se vrátíme k úvodní otázce kázání) si Izrael v době Micheášově kladl otázky: Jak předstoupím před Hospodina? S čím se mám sklonit před Bohem na výšině? Mohu před něj předstoupit s oběťmi? My dnes budeme své otázky – mířící ale stejným směrem - formulovat trochu jinak a ptát se. Jak necháme my, jako ti, kteří ve víře přijali evangelium o Boží záchraně člověka v Ježíši Kristu, (jak necháme) vstoupit tuto skutečnost do svého života. Co s námi udělá a co přineseme Bohu jako oběť chvály, jako dar vděčnosti? A můžeme mu vůbec něco přinést ?

Jistěže můžeme! Sebe sama. Své srdce prosté strachu a v důvěře spoléhající, svou mysl, osvobozenou od těkání po všem možném, své tělo připravené k službě tam, kde je třeba, i svou duši, v níž se neustále znovu rodí a obnovuje naše naděje. A hned naskočí zvědavé otázky: jak toho docílit, jak to v praxi vypadá, kde se tohle děje? Odpověď na tyto otázky je až překvapivě jednoduchá. Ostatně naznačil nám ji už samotný Micheáš v dnešním textu.

Děje se tak v bohoslužbě všedního dne – totiž na cestě lásky. Tak, že miluju Boha svého, z celého srdce svého, že miluju bližního svého, jako sebe samého.

Jak jednoduché to na první pohled vypadá. Ale všichni do jednoho dobře víme, že jít po cestě lásky je nesnadné a plné klopýtání. Tu se vrátí na chvíli strach, tu chybí vůle, tady zase jakoby docházejí síly, a své si ráda řekne i lhostejnost.

Je to ale cesta, na kterou nás pozval náš Pán Ježíš Kristus. Nepochybujme o ní, nevzdávejme ji. Amen